

Milieuactivist Harry Voss een jaar bij de SP

'Als de zaak belangrijk genoeg is, moet je over het lijntje durven gaan'

'Je moet hartstikke brutaal zijn. En dat kom ik meer tegen in oude jaargangen van de Tribune dan in wat ik nu zie.' Anti-jachtactivist en amfibieën-kenner Harry Voss kwam op 1 januari het MilieuAlarmteam van de SP nieuw leven inblazen. In een klein jaar heeft hij recht van spreken verworven als actievoerder.

Voss ontwikkelde zich uit naam van de SP tot een plaag voor smerige vetsmelterijen, zat jagers op de huid, demonstreerde samen met Greenpeace tegen de opslag van kernafval in Zeeland, kwam op voor de kamsalamander die platgewalst dreigt te worden door de Betuwelijn, voerde actie tegen gasboringen op het wad en voor het schoonmaken van de Stort van Troost. Om de bekendste wapenfeiten te noemen. Maar hoe zit het met die brutaliteit? 'Je moet soms over het lijntje gaan. Ik was in overtreding toen ik foto's ging

nemen bij vetsmelterijen. Bij de Betuwelijn waren we met Driek op verboden terrein. De monsters op de Stort van Troost mochten we ook niet nemen. Maar als je de wet overtreedt, moet je dat doen met een doel dat uit te leggen is. De zaak waarvoor je het doet, moet de overtreding rechtvaardigen.'

Hoe kom je aan het beste actie-idee? 'Veel praten met mensen die er ook bij betrokken zijn, en ter plaatse gaan kijken. Dat is heel belangrijk. En ook daarbij moet je je schroom opzij zetten. Bij de Covra in Borsselle heb ik

me voorgedaan als een geïnteresseerde bezoeker. Ik kreeg samen met enkele Zeeuwse SP'ers een rondleiding en een lunch. Twee dagen later stond ik voor de poort te demonstreren. Heb je een idee, dan slijp je dat vervolgens bij in overleg met je mede-actievoerders.'

Hoe kunnen afdelingen gebruik maken van jouw actieve inslag? 'Ik denk dat afdelingen er goed aan doen om zich te roeren – met acties – op het terrein van de natuur- en milieustrijd. Want als wij het niet doen, gebeurt er niet veel. Wat ik kan dan doen, is advies geven en wellicht de afdeling in contact brengen met andere organisaties. Wat niet kan, is even bellen van Harry, kom actievoeren want er is iets aan de hand. Ik kan hooguit een afdeling een handje helpen. Om nog een misverstand weg te nemen: ik kan ook niet voor afdelingen onderzoeken of ergens asbest in zit of een andere gevaarlijke stof.'

Opvallend aan nogal wat acties

die Voss op de rails heeft gezet, is de samenwerking met milieuorganisaties. Bij de actie om Shell te laten betalen aan haar viezigheid die in de Biesbosch gedumpt is, waren dat de Zuid-Hollandse Milieufederatie en Natuur en Milieu. In andere acties wordt samengewerkt met Greenpeace, Dierenbescherming of Faunabescherming. Hoe krijgt Voss dat voor elkaar? 'Ik ben met alle mogelijk clubs wezen praten. Soms komen daar heel goede contacten uit voort en vormen van samenwerking. Dat lukt overigens niet als je aanhaakt bij bestaande dingen waar anderen al lang mee bezig zijn. Wel als je een toegevoegde waarde hebt voor hen. Ik wist bijvoorbeeld veel over de kernafvaltransporten naar Zeeland. Dan bel ik Greenpeace om te vertellen wat er aan de hand is en dat wij gaan actievoeren. Zij zeggen dan *zullen we meedoen?* In dit soort zaken hoeven we ons echt niet schuchter op te stellen. Alleen al door

onze mogelijkheden om zaken aan te kaarten in de Kamer, de provincies of de gemeenten, zijn wij vaak een interessante partner voor allerlei organisaties en actiegroepen.'

'Met alleen rapporten in plaats van actie bereik je niets'

Hoe staat het met het milieu-activisme in Nederland? Milieu-minister Pronk vroeg enkele maanden geleden *Waar is de milieubeweging gebleven? Er gebeurt niets meer.* Klopt dat beeld? Voss: 'Ik ben het met Pronk eens. De massaliteit is over. Milieuorganisaties doen het nu met rapporten. Maar daarmee alleen kun je niet winnen. Actie is onontbeerlijk, je moet de combinatie hebben van kennis en actie. Tegenwoordig ligt de nadruk veel te veel op kennis. Maar daarmee krijg je het publiek niet mee; je kunt alleen hopen de beleidsmakers te bereiken. Maar die krijgen al zoveel over zich heen. Er wordt te veel gedacht in termen van het *groen poldermodel*: met elkaar in overleg zaken aanpakken. Veel beter is het wat Greenpeace bij de Waddengas-discussie gedaan heeft: een boorplatform bezetten. Daarmee krijg je maatschappelijke discussie en zet je druk op de politiek. Of neem de Betuwelijn. De Gelderse Milieufederatie en Ravon gingen met de NS om de tafel zitten. Niet om te protesteren, maar om mee te praten over natuurcompensatie en over de plek waar een nieuwe poel gegraven werd voor kamsalamanders. Daardoor hebben ze zich compleet laten inpakken.'

Dat zeg je nu wel mooi, maar zij hebben toch wat bereikt, al is

het misschien niet genoeg. Jouw kampeeractie leverde een mooie foto in de krant op, maar verder niets. Wie is nu het meest zinvol bezig geweest? 'De Milieufederatie en Ravon in ieder geval niet. Wat nu gebeurde, is dat de rechter in zijn uitspraak het constructieve overleg met die clubs gebruikte om de NS gelijk te geven. Ze hebben meegewerkt terwijl ze er dwars voor hadden moeten liggen. En het gaat allemaal zo tam. Er komt een inspraakronde, er wordt een mooi rapportje gemaakt. Mensen laten zich inpakken in plaats van over te gaan tot actie.'

Moet je dan nooit gaan praten of onderhandelen? 'Je moet geen Don Quichote worden en nee blijven roepen terwijl het al lang ja is. En soms moet je inderdaad onderhandelen. Maar alleen als daar daadwerkelijk ruimte voor is. De andere partij moet wat te bieden hebben. Er moeten concessies gedaan kunnen worden. Valt er niets te halen, dan moet je vooral niet onderhandelen, maar actievoeren. Onderhandel je wel, kijk dan verschrikkelijk uit dat je geen deelgenoot gemaakt wordt van het besluit. Zo van *zelfs de SP is hier nu voor*. Je moet er strijdend zitten, je

niet in de luren laten leggen. Praten is wat anders. Vaak zul je het tactisch niet kunnen veroorloven om een uitnodiging voor een gesprek af te slaan. Laat je dan niet inpakken. Ik was met Remi bij Shell, over de stort van Troost. We hebben een leuk gesprek met twee uiterst vriendelijke dames. Zegt Remi op het eind: *Tien jaar geleden werd ik van het terrein verwijderd, vijf jaar geleden werd ik van het terrein verwijderd. Nu ben ik Kamerlid en praten we vriendelijk. Maar bedenk wel dat we nog altijd de SP zijn, die actiepartij. Zo hoort het.*

Zo kan het ook

Handtekeningen ophalen kan altijd nog. Dus waarom niet eerst gezocht naar actievormen die meer tot de verbeelding spreken.

Tijdens de begrotingsdebatten in **Landgraaf** kwam een groepje SP'ers blazend op fluitjes met een kartonnen verkeerslicht vol handtekeningen de raadszaal binnen. 'Jullie moeten een cursus democratie volgen; dit is de tirannie van de straat,' schreeuwde de burgemeester.

De SP in **Zeist** vroeg aandacht voor de protesten tegen bezuinigingen op gehandicapten door de raadszaal met een ketting af te sluiten. Voordat de raadsleden naar binnen konden, moesten ze eerst goed naar de actievoerders luisteren.

Dertig SP'ers bezetten eind vorig jaar razendsnel het leegstaande gebouwencomplex De Steffenberg in **Vught**, toen bekend werd dat rijkelui het pand hadden aangekocht om de komst van asielzoekers te verhinderen. De bezettingsactie bracht een brede discussie op gang.

In februari van dit jaar koos de Limburgse SP kasteel Hoogenweerth bij **Maas-tricht** als locatie voor de campagnestart van de Statenverkiezingen. Precies op de grens van het kasteelterrein werden met pluche tomaten gegooid. Omringd door een heuse knokploeg schold kasteel-eigenaar Paes de ongeveer twintig SP'ers de huid vol.

Om te protesteren tegen de onbereikbaarheid van laagbouwoningen voor gezinnen met een minimuminkomen kraakte de SP in **Groningen** een dag lang zo'n woning. De buurtbewoners werden uitgenodigd op de tomatensoep en maakten er een gezellige dag van.